

Notat

Mo i Rana 25.08.2026

Kontrollutvalgssekretariatet har den 22.06.2026 oversendt brev der det fremgår fra kontrollutvalgets saksbehandling av sak 32/26:

«Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig og muntlig orientering om habilitet og roller i saksbehandlingen som gjelder Granheim Matsenter Helgeland.»

Den skriftlige orienteringen sendes sekretariatet innen 25. august.»

Kommunedirektøren er bedt om å gi en skriftlig orientering om «*habilitet og roller i saksbehandling*» som gjelder Granheim Matsenter Helgeland.

Siden habilitet er noe som enhver som skal saksbehandle en sak må vurdere i en konkret sak, og overlate saker til andre saksbehandlere eller ledere ved inhabilitet, må det innhentes informasjon fra flere forskjellige kilder.

Kommunedirektøren har på bakgrunn av at det er bedt om orientering som gjelder saksbehandling i en eldre sak, både hos kommunens næringsetat, samt andre, bedt kommuneadvokaten om å bistå i kort undersøke hvilke saksbehandling som er gjort og utforme den skriftlige orienteringen på vegne av kommunedirektøren.

Generelt om habilitet

Når det gjelder habilitet er det slik at dersom en leder i kommuneorganisasjonen er inhabil i en konkret sak skal ikke denne delta hverken på saksbehandling eller fatte vedtak i saker de er inhabile. Dette følger av forvaltningsloven § 6. Avgjørelse om habilitet må foretas av tjenestemannen selv, på det tidspunktet han skal saksbehandle eller treffe vedtak i en sak, jf. forvaltningsloven § 8.

Dersom en leder er inhabil, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet av denne lederen. Dette følger av forvaltningsloven § 6 (3).

Dette må enhver saksbehandler i kommunen vurdere som ledd i vurderingen av sin habilitet etter forvaltningsloven § 6 og 8. Dette følger av direkte av loven, og av Rana kommunes rutine for saksbehandlere og ledere.

Dette innebærer i Rana kommune, som i andre kommuner, at dersom en saksbehandler er avledet inhabil i en sak må denne ikke treffe avgjørelse, men sende saken til lederen overordnet nærmeste leder. Saksbehandleren kan likevel saksbehandle saken.

Dersom kommunedirektøren selv er inhabil, vil underordnede kunne saksbehandle saken og legge denne frem for et folkevalgt organ.

Saksbehandling

Rana kommune har slik kommuneadvokaten oppfattet det fattet to vedtak rundt Granheim Matsenter Helgeland. Det første inngåelse av en generell samarbeidsavtale mellom stiftelsen og kommunen.

Av spørsmål og svar «[budsjett og økonomiplan 2026-2029](#)» kan man lese i til spørsmål 118:

118) Hvilke midler er avsatt i budsjett og økonomiplan til et mulig samarbeid eller bidrag til Matkultursenteret ved Moheia? Oppgi beløp, årstall og tilhørende prosjekter eller avtaler. Dersom midler ikke er avsatt, bes det om en redegjørelse for kommunens vurdering av sin rolle i etablering og drift/støtte av et slikt senter. (SP og Rødt)

Det er ikke avsatt midler til et samarbeid eller bidrag til Matkultursenteret. Rana kommune gir driftstilskudd til Rana Utvikling som er kommunens leverandør av næringsutviklingsarbeid, og jobber opp mot prosjekter som dette. Rana utvikling har bevilget 100 000 kr for at de skal gå inn med egenkapital i selskapet, og administrerende direktør er styreleder i Matkultursenteret og bidrar også på denne måten.

Kommuneadvokaten forstår dette slik at det ikke er avsatt midler til samarbeid eller bidrag til Matkultursenteret i budsjett for 2026.

Formannskapet innvilget tidligere våren 2025 i sak PS 44/2025 ved enstemmig vedtak følgende:

- 1. Søker innvilges inntil kr 300 000 til støtte for etablering av Granheim Matkultursenter Helgeland. Det forutsettes at søker gjennomfører planer i henhold til søknaden*

Søker i denne saken var Kunnskapsparken Helgeland som søkte om støtte den 28.08.2024. Søknaden fremgår av arkivsystemet er kommet inn denne datoen til kommunen.

Kommuneadvokaten har sett i arkivsystemet og der fremkommer det at kommunedirektøren har besluttet å fremme saken til formannskapet den 22.05.2025.

☒ Publisert

Oppdater interne mottakere

Rediger

17 Søknad næringsfond - Granheim matkultursenter Mindre ^

Saksbehandler
Andrine Lund Skjellhaug (ØKONOMI)

Status
Journalført

Behandlinger
Formannskapet (Politisk sak)

Godkjent av
Robert Pettersen 2025-05-22

Journaldato
23.05.2025

Dokumentdato
22.05.2025

Tagger: +

[Dokumenter \(4\)](#) [Merknader \(1\)](#) [Lenker](#) [Vedtak \(1\)](#)

H Søknad næringsfond - Granheim matkultur...

 Soknad-2024-0017.pdf

 Soeknad Granheim Matkultursenter Spare...

 Soeknad forprosjekt Granheim Matkulturs...

 Tilknytt

Formannskapet behandlet saken i sak 44/2005 i møte 10.06.2025. Det var et enstemmig vedtak, det fremgår ikke av protokollen at noen av representantene ble vurdert som inhabile. Det ble heller ikke fremmet noen lovlighetsklage med grunnlag i habilitet på vedtaket, jf. kommuneloven § 27-1.

Kommunedirektøren har vurdert sin egen habilitet når det gjelder å fatte vedtak, og fremme innstilling i saken, og erklært seg habil. Kommuneadvokaten har bedt kommunaldirektøren og RU oversende en redegjørelse for å utarbeide svar til kontrollutvalgets forespørsel.

Disse er vedlagt oversendelsen.

Saksbehandleren som forberedte sak 44/2025 var Allan Berg, og saken er deretter lagt inn av en saksbehandler i økonomiavdelingen. Det er ingen opplysninger om at noen av disse skal ha hatt bindinger til å saksbehandle søknaden fra Kunnskapsparken Helgeland som skulle medført automatisk inhabilitet, eller at det forelå andre særegne forhold som gjorde dem inhabile.

Saken ble deretter sendt over til kommunedirektøren for å fatte avgjørelsen om å fremlegge innstilling i saken til formannskapet. Kommunedirektøren vurderte seg som habil.

Kommunedirektøren har opplyst at han har inngått samarbeidsavtalen med stiftelsen.

På et tidspunkt, etter at Ole Kolstad gikk inn i styret i stiftelsen, ville Allan Berg vært avledet inhabil til å fatte «avgjørelse» i saken, jf. forvaltningsloven § 6 (3). Men basert på saksgangen

er det kommunedirektøren som har fattet «avgjørelse» om å fremme saken med innstilling og formannskapet som har fattet avgjørelse i saken.

Det er opplyst fra kommunaldirektøren Lillian Nærem at etter hun trådte inn i styret for stiftelsen er det gitt beskjed om at hun ikke skal ha noen befatning med saker som gjelder matkultursenteret.

Det fremgår også at det både er gitt beskjed om at en hennes underordnede må motta evt. henvendelser i forbindelse med samarbeidsavtalen, og at kommunedirektøren må fatte vedtak i saker der underordnede ledere vil være avledet inhabil.

Kommuneadvokaten, Rana kommune v/
Advokat Ørjan Nordheim Skår